

УДК 342.97

В. В. Щербаков
здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

**ПРАВОВІ АКТИ ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ЯК ВИРАЖЕННЯ ФОРМИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ**

Постановка проблеми. Важливого значення у діяльності органів суддівського самоврядування набуває визначення форм цього процесу. Найбільш часто це питання аналізується у зв'язку із дослідженням механізму адміністративно-правового регулювання суддівського самоврядування, оскільки науковці вирізняють форми як складову цього механізму. Важливе місце серед форм діяльності органів суддівського самоврядування посідає нормотворча форма забезпечення суддівського самоврядування. Низка невирішених проблем, пов'язаних з відповідністю нормативно-правових актів органів суддівського самоврядування Конституції України та усунення дублювання повноважень органів суддівського самоврядування спонукає до більш детального аналізу зазначеного питання.

Метою статті є визначення системи нормативно-правових актів суддівського самоврядування як вираження форми їх діяльності

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Діяльність органів суддівського самоврядування, зокрема і його форм, було предметом дослідження таких науковців, як: В. Бринцев, Л. Виноградова, М. Вільгушинський, В. Городовенко, О. Захарова, В. Комаров, О. Коротун, В. Кривенко, В. Лебедев, С. Леськів, Д. Луспенник, І. Марочкін, І. Петрухін, А. Помазанов, Д. Притика, В. Савицький, В. Стефанюк багатьох інших.

Виклад основного матеріалу. Поняття «форма» у Словнику української мови визначається як «обриси, контури, зовнішні межі предмета, що визначають його зовнішній вигляд»; «тип, будова, спосіб організації чого-небудь; зовнішній вияв якого-небудь явища, пов'язаний з його сутністю, змістом»; «спосіб здійснення, виявлення будь-якої дії» [18, с. 617].

Форма як філософське поняття характеризується як «зовнішній обрис, фігура, зовнішність, образ, а також план, модель, штамп» [20]; «зовнішній обрис, зовнішній вигляд предмета, зовнішнє вираження будь-якого змісту (див. Гештальт), а також внутрішня будова, структура, певний порядок перебігу процесу на відміну від його «аморфного» матеріалу (матерії), змісту або вмісту [22]; «спосіб організації і спосіб існування предмета, процесу, явища» [21].

Наведена дефініція завжди використовується у певному контексті, зокрема «форма реалізації»,

«форма управління» тощо. Так, під формами реалізації правоохоронної функції держави слід розуміти специфічні напрями діяльності держави, в рамках яких за допомогою спеціальних способів та прийомів (методів) з дотриманням вимог законодавства та відповідно до компетенції уповноважених суб'єктів реалізується правоохоронна функція держави [1, с. 92].

Форми державного управління – це зовнішній, організаційно-правовий вияв конкретних однорідних дій органів виконавчої влади й інших суб'єктів державного управління, що здійснюється ними у межах їх компетенції з метою виконання поставлених перед ними управлінських завдань і функцій. Усі управлінські форми, які приймаються у державному управлінні, підпорядковані цілям виконавчої діяльності. Вони обираються органами управління залежно від компетенції суб'єкта управління; призначення та функції управлінської діяльності; змісту і характеру вирішення питань, цілей та спрямованості управлінського впливу; особливостей конкретно об'єкта управління [4, с. 92].

Отже, під формами діяльності органів суддівського самоврядування слід розуміти зовнішній вияв сукупності однорідних дій органів суддівського самоврядування, спрямованих на реалізацію мети і завдань їх діяльності, за допомогою яких забезпечується формування та реалізація суддівського самоврядування в Україні.

Особливу роль у механізмі правового впливу на відносини у сфері суддівського самоврядування щодо створення належних організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності судів, утвердження незалежності суддів відіграють правові акти органів суддівського самоврядування як форми вираження їх діяльності.

Питання визначення, класифікації та характеристики правових актів є достатньо розробленим у теорії права. Так, М.В. Цвік зазначає, що нормативно-правовий акт – це офіційний документ, прийнятий компетентними суб'єктами нормотворчості, який встановлює, змінює або скасовує норми права [3, с. 191]. О.Ф. Скакун визначає правовий акт як акт-волевиявлення (рішення) уповноваженого суб'єкта права, який регулює суспільні відносини за допомогою встановлення (зміни, скасування, зміни сфери дії) правових норм, а також визначення (зміни, припинення) на основі

цих норм прав і обов'язків учасників конкретних правовідносин, міри відповідальності конкретних осіб за вчинене ними правопорушення [17, с. 338]. М.В. Кравчук зауважує, що нормативно-правовий акт – письмовий документ компетентного органу держави, що містить формально обов'язкове правило поведінки загального характеру і є основною формою права для багатьох правових систем сучасності [6, с. 131].

На законодавчому рівні нормативно-правовий акт визначається як офіційний письмовий документ, прийнятий уповноваженим на це суб'єктом нормотворення у визначеній законодавством формі та за встановленою законодавством процедурою, спрямований на регулювання суспільних відносин, що містить норми права, має неперсоніфікований характер і розрахований на неодноразове застосування [9]; акт управління (рішення) суб'єкта владних повноважень, який встановлює, змінює, припиняє (скасовує) загальні правила регулювання однотипних відносин, і який розрахований на довгострокове та неодноразове застосування [5].

Незважаючи на деяку різницю у визначенні дефініції нормативно-правового акта, наведені визначення містять спільні ознаки правового акта, що полягають у: 1) виражає волю та приймається тільки уповноваженими суб'єктами нормотворчості; 2) регулює суспільні відносини; 3) встановлює правові норми; 4) має офіційний характер; 5) має владний характер; 6) має неперсоніфікований характер і розрахований на неодноразове застосування; 7) приймається за встановленою законодавством процедурою; 8) обов'язковий для виконання. М.В. Кравчук зауважує, що таке виконання забезпечується силою примусу, заохочення, переконання [6, с. 131]. М.В. Цвік, окрім того, додає такі ознаки: має визначену структуру; оприлюднюється в офіційних виданнях, що дає змогу оперативно доводити його до відома адресатів; може бути оперативно змінений і доповнений відповідно до потреб соціальної практики; містить гарантії на випадок його можливого порушення; підлягає систематизації, яка дає можливість легко відшукати його в нормативно-правовому масиві [3, с. 191]. При цьому О.Ф. Скакун акцентує на тому, що правовий акт може бути актом-документом, зміст якого фіксується у встановленій законом документальній формі, і актом-дією, за допомогою якого виникає юридичний результат (встановлення правових норм, їх застосування і т.д.); представляє собою юридичний факт, який породжує певні правові наслідки [17, с. 338].

Акт, як правовий документ, поділяється на: нормативні правові акти, що встановлюють, змінюють і скасовують правові норми; акти застосування норм права (акти державних та інших уповноважених організацій, посадових осіб, які

містять державно-владні, персоніфіковані рішення з конкретних юридичних справ – вирок суду, наказ про призначення на посаду); інтерпретаційні акти (акти тлумачення норм права, які роз'яснюють зміст юридичних норм); акти реалізації прав і обов'язків (акти-документи, які закріплюють автономні рішення окремих суб'єктів права – індивідуально-правові договори, правочини) [3, с. 279].

Усе викладене стосується повною мірою й правових актів органів суддівського самоврядування. Правові акти органів суддівського самоврядування слід визначати як офіційні документи, що містять волевиявлення суддів, ухвалені органами суддівського самоврядування відповідно до законодавчо визначеної форми та процедури, у межах їх компетенції, спрямовані на реалізацію цілей та завдань суддівського самоврядування та є обов'язковими до виконання членами органів суддівського самоврядування.

Характеризуючи правові акти органів суддівського самоврядування слід зауважити, що вони є: 1) підзаконними нормативно-правовими актами; 2) за формою являють собою письмові документи, складені за відповідною структурою; 3) за процедурою прийняття є ухваленими колегіально; 4) є формою діяльності органів суддівського самоврядування; 5) спрямовані на реалізацію цілей та завдань суддівського самоврядування; 6) за змістом є актом-волевиявленням суддів; 7) поширюються тільки на членів органів суддівського самоврядування; 8) є обов'язковими до виконання членами органів суддівського самоврядування.

Зауважимо, що в юридичній літературі, з огляду на окремі ознаки правових актів органів суддівського самоврядування, зокрема поширення їх дії лише на суддів, колегіальність ухвалення, прийняття на з'їздах, зборах, ці документи розуміють як корпоративні. Однак, зазначимо, що корпоративні правові акти є формою вираження діяльності недержавних організацій, а саме: профспілок, громадських організацій, партій, фондів тощо. Органи суддівського самоврядування, хоча і є об'єднаннями особливого роду – публічної корпорації, однак, є публічно-правовим утворенням та виконують делеговані їм державно-владні повноваження. Звідси, як слушно зауважує О.В. Бурдіна, використання терміна «корпоративний» стосовно суддівського співтовариства, його органів та актів можливо виключно в контексті позначення юридичних відносин союзу, колективного об'єднання осіб для досягнення певних цілей. У зв'язку з цим нормативні акти органів суддівського співтовариства, ухвалені в межах реалізації державно-владних повноважень із самоврядування, мають принципово іншу природу, нормативність і обов'язковість, ніж акти приватноправових корпорацій як суб'єктів цивільного права. Норми актів органів суддівського співтовариства не є

корпоративними в контексті розуміння під корпораціями суб'єктів приватного права, мають іншу правову природу [2, с. 243].

Пропонуємо розглянути правові акти органів суддівського самоврядування з погляду класифікації їх щодо суб'єктів видання; юридичної природи та предмета регулювання.

Залежно від суб'єктів видання правові акти суддівського самоврядування поділяються на правові акти, ухвалені зборами суддів місцевого суду, апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Пленуму Верховного Суду; правові акти, ухвалені Радою суддів України; правові акти, ухвалені з'їздом суддів України.

Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII, Типового положення про збори суддів, затвердженого рішенням Ради суддів України від 04 червня 2015 року № 45 (у редакції рішення Ради суддів України від 31 січня 2020 року № 4), збори суддів ухвалюють рішення з кожного окремого питання порядку денного. Рішення приймаються більшістю голосів суддів, присутніх на зборах, відкритим голосуванням, якщо не буде прийнято рішення про проведення таємного голосування [15]. Типове положення про збори суддів містить процедуру прийняття рішення зборами суддів, яка передбачає, що після обговорення проект рішення ставиться на голосування для прийняття його в цілому чи окремо кожен його пункт. У разі необхідності доопрацювання проекту рішення воно може бути прийнято за основу. Після прийняття проекту рішення за основу судді мають право внести до нього поправки та доповнення. Кожну з пропозицій головуючий ставить на голосування в черговості їх надходження. Після обговорення поправок та доповнень проект рішення ставиться на голосування для прийняття в цілому. У голосуванні беруть участь лише судді цього суду, які присутні на зборах. Голосування є особистим. Кожний суддя має один голос. Голосування є відкритим, крім випадків, передбачених законодавством. Рішення зборів є обов'язковим для виконання [19]. Рішення зборів суддів стосуються питань внутрішньої діяльності суду чи роботи конкретних суддів або працівників апарату суду, спеціалізації суддів з розгляду конкретних категорій справ, навантаження на суддів відповідного суду, заслуховування звітів суддів, які обіймають адміністративні посади в цьому суді, та керівника апарату суду, подання про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката, прокурора, посадової особи органу державної влади чи органу місцевого самоврядування за вчинення дій або бездіяльності, що порушують гарантії незалежності суду та судді тощо [15].

Рішення Ради суддів України ухвалюються з питань забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечен-

ня діяльності судів; правового захисту суддів, соціального захисту суддів та їхніх сімей; додержання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів, Голови чи членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голови Державної судової адміністрації України чи його заступників; скликання організації та проведення з'їздів суддів України тощо.

Рішення Ради приймається більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні, які брали участь у розгляді відповідного питання шляхом відкритого, таємного або завдяки автоматизованій системі голосування. Рішення Ради суддів України протягом трьох днів після їх прийняття оприлюднюються на офіційному веб-сайті судової влади. Вони є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування, крім з'їзду суддів України. Рішення Ради суддів України може бути скасовано з'їздом суддів України або в судовому порядку [8].

З'їзд суддів України, відповідно до своїх повноважень, ухвалює рішення щодо призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України, членів Вищої ради юстиції, членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, обрання Ради суддів України, звітів Ради суддів України та рад суддів про виконання завдань органів суддівського самоврядування щодо забезпечення незалежності судів і суддів, стану фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів; затвердження Положення про Раду суддів України, Кодексу суддівської етики, Регламенту З'їзду тощо. Рішення з питань призначення членів Вищої ради юстиції та припинення їх повноважень, призначення членів Комісії, обрання Ради, приймаються З'їздом шляхом таємного голосування. Решта рішень приймаються З'їздом шляхом відкритого голосування та набирають чинності з дня їх прийняття [12].

За юридичною природою правові акти органів суддівського самоврядування поділяються на нормативні та ненормативні (індивідуальні).

Нормативні акти містять неперсоніфіковані норми, розраховані на багаторазове застосування. Такі акти судового самоврядування спрямовані на реалізацію делегованих законодавством повноважень, а також на дотримання суддями норм моралі та суддівської етики.

Частково нормотворча компетенція органів суддівського самоврядування встановлена законодавчо. Так, відповідно до Положення про Раду суддів України, Рада суддів затверджує Положення про помічника судді; погоджує Порядок ведення особових справ суддів, визначений Державною судовою адміністрацією України; визначає Порядок проведення з'їзду суддів України; визначає Порядок скликання і проведення спільних зборів суддів місцевих загальних судів тощо [8]. З'їзд суддів України затверджує Положення про Раду

суддів України, Кодекс суддівської етики, Регламент З'їзду, Регламент призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з'їздом суддів України [12].

Окрім того, органи суддівського самоврядування ухвалюють й інші нормативні акти у межах своєї компетенції на виконання завдань, передбачених законодавством про суддівське самоврядування. Зокрема, на виконання завдання щодо здійснення контролю за додержанням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів, Голови чи членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голови Державної судової адміністрації України чи його заступників, Рада суддів України приймає рішення про врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів у діяльності зазначених осіб (Рішення Ради суддів України від 04.11.2016 «Про роз'яснення щодо наявності конфлікту інтересів») [14]. З метою виконання завдань щодо поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів, правового захисту суддів, соціального захисту суддів та їхніх сімей, Рада суддів України ухвалила Рішення «Про здійснення невідкладних заходів для забезпечення гарантій незалежності суддів, які займають штатні посади в місцевих загальних судах Донецької та Луганської області, які припинили свою роботу, а також суддів судів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» від 04.02.2016 № 11 [13] тощо.

Ненормативні (індивідуальні) акти, відповідно до КАСУ – акти (рішення) суб'єкта владних повноважень, виданий (прийняте) на виконання владних управлінських функцій або в порядку надання адміністративних послуг, який стосується прав або інтересів визначеної в акті особи або осіб, та дія якого вичерпується його виконанням або має визначений строк [5]. Отже, акти ненормативного характеру приймаються стосовно конкретних ситуацій. Здебільшого вони є персоналізованими (звернені до визначеного суб'єкта) і передбачають разове застосування. Типовими прикладами індивідуальних правових актів є розпорядження та вказівки, рішення про накладення стягнень, застосування заохочень, припинення дії правових актів (їх положень), створення і ліквідацію органів та окремих посад тощо. До ненормативних актів суддівського самоврядування можна, наприклад, віднести рішення Ради суддів України про призначення та припинення повноважень члена Кваліфікаційної комісії приватних виконавців і Дисциплінарної комісії приватних виконавців; про включення членів Ради суддів України до персонального складу Комісії з питань вищого корпусу державної служби в системі правосуддя; про рекомендації щодо особливого режиму роботи судів на період карантину; рішення з'їздів суддів України про обрання Ради суддів України, про об-

рання та звільнення суддів Конституційного Суду України тощо.

Органи суддівського самоврядування у межах своєї компетенції, окрім рішень, ухвалюють регламенти та положення. Регламенти – організаційно-правові акти, що регулюють організаційні та процедурні питання діяльності установ та підвідомчих підрозділів, а також організацій, що належать до сфери їх управління [7]. Так, Регламент з'їзду суддів України визначає порядок роботи з'їзду суддів України, його підготовки, проведення, розгляду питань, ухвалення рішень. Регламенти зборів суддів встановлюють порядок підготовки, скликання і проведення зборів суддів, визначають процедуру розгляду питань, віднесених до компетенції зборів суддів Конституцією України, Законом України «Про судоустрій і статус суддів», іншими нормативно-правовими актами, та прийняття зборами суддів рішень [16].

Положення – акт, зведені норми права якого визначають організацію діяльності органів виконавчої влади, інших органів державної влади, підприємств, установ та організацій, а також їх посадових осіб та інших осіб у певних сферах діяльності [10], наприклад Положення про Раду суддів України; Типове Положення про збори суддів.

За предметом регулювання виокремлюють нормативно правові акти, що регулюють питання організації діяльності органів суддівського самоврядування, їх кадрового, фінансового, матеріально-технічного забезпечення, взаємодії з державними органами та органами місцевого самоврядування.

На сьогодні проблеми, що виникають стосовно нормативно-правових актів органів суддівського самоврядування пов'язані насамперед з питанням компетенції цих органів. Йдеться перш за все про перевищення повноважень органами суддівського самоврядування та прийняття ними рішень, які впливають на судовий розгляд справи. Зокрема, у рішенні Ради суддів України щодо особливого режиму роботи судів на період карантину йдеться про рекомендацію обмежити допуск у судові засідання осіб, які не є учасниками судових засідань, обмежити допуск у судові засідання та розміщення суду осіб з ознаками респіраторних захворювань: блідість обличчя, почервоніння очей, кашель. Такі рекомендації порушують конституційні принципи гласності та відкритості судового процесу та є, з огляду на викладене неконституційними. На нашу думку, Рада суддів в своєму рішенні повинна була обмежитися рекомендаціями щодо можливості відкладення розгляду справ у зв'язку із карантинними заходами та можливості розгляду справ в режимі відео конференції.

Наступною суттєвою проблемою щодо нормативного регулювання діяльності органів суддівського самоврядування є дублювання ними

повноважень інших органів. Так, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» на Національне агентство покладається повноваження щодо здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб [11]. Таке ж повноваження має Рада суддів України, згідно із Законом України «Про судоустрій і статус суддів» [15]. Отже, нагальним є внесення змін до законодавства з метою усунення ситуації, що склалася.

Висновок. Отже, правові акти органів суддівського самоврядування є вираженням форми їх діяльності. Наведена класифікація їх щодо суб'єктів видання, юридичної природи та предмета регулювання дозволяє розглянути нормативно-правові акти у їх системі. Нагальним є вирішення проблем, пов'язаних з відповідністю нормативно-правових актів органів суддівського самоврядування Конституції України та усунення дублювання повноважень органів суддівського самоврядування.

Література

- Безпалова О.І. Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014. 544 с.
- Бурдина Е.В. Правовая природа, организация и деятельность органов судейского сообщества в судебной системе России : дис. ... доктора юридических наук : 12.00.11. М., 2016. 537 с..
- Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів. / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін. Харків: Право, 2009. 584 с.
- Загуменник В. І., Проценко В. В. Державне управління та виконавча влада в Україні: навч. посіб. К.: Поліграфіст. 2015. 295 с. URL: https://pidruchniki.com/84661/pravo/derzhavne_upravlinnya
- Кодекс адміністративного судочинства України : Закон від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
- Кравчук М. В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права: Навчальний посібник. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 247с.
- Палеха Ю.І. Загальне діловодство (теорія та практика керування документацією із загальних питань) : навч. посібник. К. : Ліра-К, 2014. – 624 с.
- Положення про Раду суддів України : Рішення X позачергового з'їзду суддів України 16.09.2010 (у редакції, затвердженій рішенням XIV позачергового з'їзду суддів України 14.03.2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-10>
- Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0381-05/ed20110905>
- Про внесення змін до Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації : Наказ Міністерства юстиції від 15.05.2013 № 883/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0742-13#n15>
- Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.
- Про затвердження Регламенту з'їзду суддів України : Рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 25.09.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0013415-14>
- Про здійснення невідкладних заходів для забезпечення гарантій незалежності суддів, які займають штатні посади в місцевих загальних судах Донецької та Луганської області, які припинили свою роботу, а також суддів судів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя : Рішення Ради суддів України від 02.02.2016 № 11. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS26150.html
- Про роз'яснення щодо наявності конфлікту інтересів : Рішення Ради суддів України від 04.11.2016. URL: https://court.gov.ua/konflikt_interesiv/RSU_8
- Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст.545
- Регламент зборів суддів апеляційного суду Кіровоградської області та суддів судових палат апеляційного суду Кіровоградської області : Рішення зборів суддів апеляційного суду Кіровоградської області від 16.04.2014 № 5. URL: <https://court.gov.ua/sud1190/241/243/351>
- Скаун О.Ф. Теория государства и права: Учебник. Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 2000. 704 с.
- Словник української мови: в 11 томах. Том 10, 1979. 658 с.
- Типове Положення про збори суддів : Рішення Ради суддів України від 31.01.2020. № 4. URL: <http://rsu.gov.ua/uploads/article/risenna-rsu-no-4-vid-31012020-pr-26bcea2af9.pdf>
- Философия: Энциклопедический словарь / Под ред. А.А. Ивина. М.: Гардарики, 2004. 1072 с
- Философская энциклопедия : в 5 т. / ред. Ф. В. Константинов. М. : Советская энциклопедия, 1960-1970.
- Философский энциклопедический словарь / Ильичев Л.Ф., Федосеев П.Н., Ковалёв С.Н., Панов В.Г. М.: Советская энциклопедия, 1983. 840 с.

Анотація

Щербаков В. В. Правові акти органів суддівського самоврядування як вираження форми їх діяльності. – Стаття.

Стаття присвячена аналізу правових актів органів суддівського самоврядування. Наведено класифікацію нормативно-правових актів суддівського самоврядування щодо суб'єктів видання; юридичної природи та предмета регулювання. Визначено основні ознаки нормативно-правових актів суддівського самоврядування. Висловлено критичні зауваження щодо віднесення їх до корпоративних правових актів. Акцентовано на необхідності вирішення проблем, пов'язаних з відповідністю нормативно-правових актів органів суддівського самоврядування Конституції України та усунення дублювання повноважень органів суддівського самоврядування.

Ключові слова: суддівське самоврядування, нормативно-правовий акт, класифікація, судова влада, незалежність суддів, з'їзд суддів, Рада суддів України.

Аннотация

Щербаков В. В. Правовые акты органов судейского самоуправления как выражение формы их деятельности. – Статья.

Статья посвящена анализу правовых актов органов судейского самоуправления. Приведена классификация нормативно-правовых актов судейского самоуправления по субъектам издания; юридической природы и предмета регулирования. Определены основные признаки нормативно-правовых актов судейского самоуправления. Высказано критические замечания относительно отнесения их к корпоративным правовым актам. Акцентируется на необходимости решения проблем, связанных с соответствием нормативно-правовых актов органов судейского самоуправления Конституции Украины и устранение дублирования полномочий органов судейского самоуправления.

Ключевые слова: судейское самоуправление, нормативно-правовой акт, классификация, судебная власть, независимость судей, съезд судей, Совет судей Украины.

Summary

Shcherbakov V. V. Legal acts of judicial self-government bodies as an expression of the form of their activity. – Article.

The article is devoted to the analysis of legal acts of judicial self-government bodies. The classification of normative-legal acts of judicial self-government concerning the subjects of the publication is given; legal nature and subject of regulation. The main features of normative-legal acts of judicial self-government are determined. Critical remarks are made concerning their attribution to corporate legal acts. Emphasis is placed on the need to address issues related to the compliance of regulations of judicial self-government with the Constitution of Ukraine and eliminate duplication of powers of judicial self-government.

Key words: judicial self-government, normative legal act, classification, judicial power, independence of judges, congress of judges, Council of Judges of Ukraine.